

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 135

Maribor, četrtek 18. junija 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4

Sport, politika in narodno blagostanje

Čudno se bo zdelo komu, da razpravljamo o tem vprašanju na mestu, ki je navadno posvečeno razpravi o političnih, gospodarskih in socialnih problemih. In vendar je povodom razstave za sport in telesno kulturo v Paridublah na okrogem kongresu češkoslovaške republikanske (agrarne) stranke predsednik vlade Udržal v svojem znamenitem govoru jako značilno pokazal na tesne zveze med sportom in narodnim blagostanjem.

Ako bi bil sport — je dejal med drugim — samo telesno delo, bi bili kmetovalci največji sportniki. Saj se dan za dnem bore z naravnimi elementi in mnogokrat le z najbolj neumornim delom izsilijo zemlji božje darove. Cilj vsakega dela je bogastvo in blagostanje. Trdo življenje pa najtemeljitejše pospešuje napredek. Sport je važen in pomemben činitelj za razvoj posameznika in celega človeštva. Sport budi s stremiljenjem po najboljšem in najpopolnejšem vse moči, ki spe v človeku, mnogokrat še bolj duševne nego telesne.

Za Čehoslovake — je nadaljeval g. Udržal — je bil sport važna priprava na boj za samostojnost. Sport vodi k disciplini, k samozaupanju in k pogumu, ki je početnik vseh in največjih uspehov. Sport uči skupno delo, uči prepričevalno, da treba vsakogar spoštovati, in ne trpi protekcionizma. Sport vodi h koncentriranim naporom pod skupno zastavo. Sport — zlasti v svoji sodobni obliki — goji smisel za tovarištvo in družabnost, disciplino celote in veselje do dela. Vse to so znamenite lastnosti ne samo za privatno življenje, ampak tudi za javno, za politično.

Potrebno je, da vstopajo v politično življenje energični ljudje s trdno voljo in odločnostjo, da se bodo pošteno in častno bojevali, ne za osebni dobiček, ampak za zmago na poti napredka v službi celote. Potrebno je, da tudi v javnem življenju zmagovalec in premaganec zmoreda to, da si po končanem boju stisneta prijateljski roke v znak, da se zavadata, da sta se srečala v plemenitem boju za dosego javne blaginje.

Pri narodih, pri katerih sta sport in telesna vzgoja državna tradicija, je poleg dostojnega človeka, gentlemana, ne samo ideal, ampak resnica. Poglejmo Angije, najbolj sportni narod v Evropi, ki ima tudi v političnem življenju najplemenitejši stil. Tudi v politiki imamo vsi skupni cilj: blagostanje vseh slojev naroda in države, ker želimo, da vsem gre dobro. Hočemo za svoje delo pošteno priznanje, hočemo za vse primeren življenjski nivo, hočemo pravičnosti za vse, da ne bo nobena plast naroda živela na račun druge. Ta narodno-državna solidarnost je ravno v časih krize najbolj potrebna. Le kot narodna in državna celota bomo premagali vse težave.

Da se doseže ta cilj, pa je treba vzgoje vseh plasti. In eno najvažnejših vzgojnih sredstev je sport v svoji plemeniti obliki.

Mellon došel v London

PROUČIL BO FINANČNI POLOŽAJ V EVROPI. — PRIPRAVE NEMŠKE VLADE ZA NAČETJE VPRAŠANJA REVIZIJE YOUNGOVE POGODBE.

LONDON, 18. junija. V angleških finančnih in političnih krogih posvečajo veliko pozornost prihodu ameriškega državnega tajnika v zakladnem ministru, Andre Mellona. Kljub njegovim izjavam, da je prišel obiskat samo svojega sina, ki študira v Cambridgu, piše uradno glasilo Macdonaldove vlade »Daily Herald«, da je pravi namen Mellonovega potovanja proučiti dejanski finančni položaj v Evropi. Njegov prihod je v neposredni zvezi s potovanjem Stimsona, ki je dobil od predsednika Hooverja nalogo, naj izdela predloge za eventualno načetje vprašanja vojnih dolgov zavezniških držav v Ameriki. Po zadnjih poročilih je postal Hoover spričo razvo-

ja finančnega položaja v Evropi zelo nemiren ter se resno bavi s pristankom na dveletni odmor v plačevanju vojnih dolgov in reparacij.

V zvezi s temi vestmi izjavljajo krogi, ki stoje v tesnih odnosih z nemško vlado, da bo ta resno nadaljevala akcijo za revizijo Youngovega načrta in da bo izvršen prvi odločilni korak najbrže 15. avgusta. Na ta dan se misli namreč nemška vlada poslužiti določbe o transfernem moratoriju. To je, da bo plačevala Nemčija od tega dne dalje reparacijske obroke samo v nemški valuti in to v meri, ki ne bo ogrožala stabilnosti nemške marke.

Selpel zopet na pozornici

KRŠČANSKI SOCIJALCI ŽELE POSTATI ABSOLUTNI VLADARJI V AVSTRIJI. — ODLOČEN ODPOR SOCIJALNIH DEMOKRATOV.

DUNAJ, 18. junija. V razvoju avstrijske vladne krize se vse bolj pojavljajo dokazi, da je bila izvana kriza Enderjevega kabineta predvsem iz posebnih krščansko-socialnih partijskih interesov. Tako je stavil dr. Ender za prevzem mandata in sestavo nove vlade tako težke in svojevrstne pogoje, da je iz njih razvidna želja krščanskih socialcev, prevzeti izključno vlado v Avstriji. Poleg tega zahteva dr. Ender tudi podelitev izrednih polnomočij, ki bi mu omo-

gočila vladati brez ozira na parlament. V političnih krogih zatrjujejo, da je duševni oče teh zahtev prelat Seipel, ki še vedno ni opustil, kljub dosedanjim neuspehom nado na vzpostavitev krščansko-socialne in heimwehrovske samovlade.

V vrstah socialne demokracije vlada silno ogorčenje proti tem nameram krščanskih socialcev ter je čuti že sedaj napovedi, da ne bo izbirala sredstev v boju proti poskusu uvedbe krščansko-socialne reakcionarne diktature.

Kralj v Liki

GOSPIČ, 18. junija. Nj. Veličanstvo kralj Aleksander je došel iz Bleda z dvornim vlakom v Gospič, kjer bo obiskal tamošnja sela. V njegovem spremstvu se nahaja ministrski predsednik g. general Živković in več ministrov.

Poljski gosti v Ljubljani

LJUBLJANA, 18. junija. Tu je bila na kolodvoru zelo pristrčno sprejeta skupina poljskih novinarjev, ki proučujejo našo državo. Bratske goste so pozdravili ban dr. Marušič, župan dr. Puc in v imenu novinarjev g. Borko. Po ogledovanju Ljubljane so se odpeljali poljski gosti na Bled in Bohinj, odkjer se povrnejo preko Jesenic v domovino.

Posledica gospodarske krize

NEW-YORK, 18. junija. V dolgoletnem procesu proti kralju čikaškega podzemnega sveta Al Caponu, ki ga je vodilo proti njemu zvezno sodišče zaradi utaje davkov, je nastopil nepričakovan preobrat. Mož je namreč na splošno preseñečenje priznal utaje davkov ter kršenje prohibicijskega zakona. Najvišja kazen, ki more doleteti Al Capona, je 34 let ječe in 90.000 dolarjev globe. Iz krogov prijateljev kralja čikaških tihotapcev so se razširile vesti, da je pripisovati njegovo priznanje splošni gospodarski krizi, ki je nemalo omajala tudi temelje njegovega velikega koncerna za vtihtapljenje alkohola.

NAJLEPŠA ŽENA SVETA.

GALVESTON, 18. junija. Za lepoto kraljice sveta je bila po dolgem posvetovanju izvoljena mis Belgija. V ožjih volitvah so se borile za ta zvaneči naslov lepote kraljice iz Zedinjenih držav, Avstralije, Danske, Nemčije, Norveške, Švedske in Francije. Nova mis sveta je brunetka in ima dolge lase.

Ženske v tujski legiji.

Nemalo presenečenje je vzbudila med častniki in moštvom francoske tujske legije, ki je nedavno slavila stoletnico svoje ustanovitve, vest, da se nahajati v njihovih vrstah posvečenih smrti in borbi za slavo Francije — dve ženi. Tako je bilo odrejeno, da morajo defilirati mimo svojih starejšin goli vsi legijonarji, kar jih je v tujskih legijah. Uspeh tega energičnega sredstva še ni znan. Znano pa je, da pazijo v tujski legiji nadvse strogo na to, da se ne vtihotapijo v njene vrste ženske, ki so to že ponovno poskušale. Tako je uspelo neki Nemki, da je kljub zdravniškemu pregledu bila uvrščena v legijo, kjer je vztrajala nad pol leta. Bila je zelo ostro kaznovana in izgnana iz Francije.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefov« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ptujske novice

V zadnjem času smo čitali v listih, da spada naš Ptuj med letovišča, in to je prav! Znano je ptujsko milo podnebje, kjer skoraj celo leto ne poznamo megle, znan je lep naravni položaj mesta, znana je lepa okolica z deročo Dravo, z zelenimi livadami in lepimi grički, kjer zori zlahka vinska trta! Da, to so prednosti našega staroslavnega mesta! — Na prvi pogled, ko stopiš v mesto, ti vse govori o tej stari slavi: stare hišice, ozke ulice z oboki, kot jih vidimo v južnih obmorskih krajih naše domovine, samostajni zgodovinski stolp z znamenito zgorinjo cerkvijo, znamenit samostan s še bolj znamenito fasado samostanske cerkve v bogatem baročnem stilu, stari grad visoko zgoraj nad Dravo, — muzej, ki nima po svoji bogati in znameniti zbirki kmalu para! Da, prav vse spominja na one stare dobre čase!

Zato pa si je vzelo mesto tudi za svoje geslo, da treba čuvati te stare znamenitosti, da bi morda kake neokusne novotarije ne skvarile lepe, častiljive slike staroslavnega ptujskega mesta! Zato pa smo hvala Bogu tudi srečno prestali zadnji boj, ki nam je pustil edino novost — električno luč! Bil ste boj dve stranki, ena je bila za pozitivno, druga za negativno elektriko in ker dolgo niso mogli priti do zaključka, so grozili, da bodo elektriko odklopili in da bi bilo bolje, če gori Ptuj zopet v stari petrolejski luči! Torej elektrika je sedaj edina novotarija, ki kazi staroslavno sliko mesta Ptuj!

Da bi se ne kazila mestna slika, so v nedavnem času zlasti hudo nastopili proti drugi »nesrečni« novotariji! Nekdo je prišel na naravnost blazno idejo, da bi trebalo poleti, — ko je po ptujskih ulicah, ki so tlakovane z znamenito kaldrmo in s panonskim blatom iz starorimskih časov — škropiti ulice z motorno brizgalno, zlasti pri sedanjem velikem avtomobilskem prometu, češ, da bi to ne bilo zdravju v kvar! Bog nas varuj takih novotarij — se je zopet sklenilo — naj vozi rajši meštni delavec z dvema konjema antikvarični škropilni voz, ki spada v muzej, češ, tekem celega dneva že lahko vsaj glavne ulice sredi mesta enkrat poškropi! Ker se to zdi večini meščanov toliko kakor nič, je dopuščeno, da smejo posamezni meščani pred svojimi hišami sami škropiti, da se obvarujejo neznosnega prahu, ki se dviga v celih oblakih od mosta čez Minoritski trg mimo magistrata in naprej za vsakim avtomobilom. Zato pa, ako hočemo, da bo naše letoviščno mesto imelo čimveč tujkega prometa, potem se varujmo »novotarij«, kakor dosedaj, zlasti vodovoda, škropilnja ulic itd. Torej vse po starem za staro slavo letovišča Ptuj!

Težka avtomobilska nezgoda.

Sinoči okrog 18. ure je bila naša reševalna postaja pozvana v Ranco pri Pesnici. Avstrijski avtomobil štev. 10-345, dunajskega izvora je namreč podrl na cesti 40letnega upravitelja vinogradov tvrdeke Pugel & Rosman, Ivana Dimnica, ki je zadobil na glavi in celem telesu hude poškodbe.

Za brezposelno.

Borza dela v Mariboru išče nujno: 10 hlapecev, 2 čevljarja, 8 krojačev, 2 kolarija, 1 mlinarja, 1 šoferja, 1 gradbenega tehnikarja, 3 krojaške vajence, 2 slaščičarska in 2 pekova vajenca. Poleg tega pa še 14 deklet in kmečkih gospodinj, 2 plačilni natakarije, 5 natakarij, 2 vzgojiteljici, 1 strojna pletilka, 10 kuharic, 13 služkinj in 2 sobarici.

Naši mladi planinci

PO ŠOLSKIH IZLETIH. — MIKAVNO STI POHORJA. — RAZOČARANJA. — GOSTOLJUBNI KOZJAK. — BODOČNOST TURISTIKE. — MLADINSKI ODSEK SPD POTREBEN?

Morda je slavní Jurček Frnikula kaj pripomogel k temu, da so letošnji pomladanski »izleti« mariborskih šol večinoma »udarili« na »zeleno pohorje«, opevano vse leto po literarnem klubu »Zelena pohorska žouna«, ki so ga v Mariboru napravili Jurček pa Mišič pa Glaser, da bi »lubli zeleno pohorje iz fsega srca...« (Gl. »Pohorska politika« 31. januarja 1931.) Najbrž pa je tudi žepna kriza omejila »širokopotezne« in »dalekosežne« izletne načrte po lepi naši domovini.

Samo profesorji in učitelji vedo, kakšen križ je vsako leto z načrti in pripravi, ki za ta velevažen dogodek, ki vrže skozi par tednov redni šolski obrat iz tečajev: Jadran, Plitvička jezera, Triglav, Beograd... in slični fantastični načrti skušajo pridobiti milostno dopajenje pri razredniku. Ta zopet prepušča odločitev večini, ki pa se zedini še le po dolgih parlamentarnih in neparlamentarnih »bojih«, izrabljajoč vsa agitacijska sredstva in protisredstva. Slednjič je kraj srečno določen, načrt izdelan in prične se meteorološka služba, ki hoče potom kontinentalnih pritiskov, ciklonov in anticiklonov že dober teden vnaprej napovedati vremensko situacijo izletnih dni. Pravim: dni, kajti izlet mora trajati najmanj dva do tri dni, tako hočejo že naši kratkohladičniki!

Srečna mladina, ki želi ven iz šolskih sob v pravo pristno življenje, da pohiti in vidi naše biserje, da spoznava naše ljudstvo in ga vzljubi! Ni dovolj, če mladina spoznava lepote naše zemlje iz pripovedovanja in čtiva. Sinje morje, bistre vode, očarljive planine vplivajo na lice mesta vse drugače kot suhoparna beseda. Tu se vzbujajo prava domovinska ljubezen, čut neizmernega spoštovanja do vsega stvarstva! Zato ven v prirodo, kolikor mogoče!

Naše zeleno Pohorje s senčnatimi gaj in solnčnimi poljanami je pravzaprav že od nekdaj priljubljena izletna postojanka učencev in dijakov. Največja privlačnost je seveda razgledni stolp (1146), odkoder je na podlagi zemljevida možna najboljša ponazoritev vseh geografskih pojmov. To izredno priliko izrabljajo že nižji razredi osnovnih šol, ki si sijajen razgled nato doma ovekovečijo v glini ali pesku: zeleno hribovje, modra Drava, bele ceste (traki ali niti), bele hišice itd. Igraje nastaja že v 3. razredu relijef, pridobljen na Pohorju. »Kot bi gledali z aeroplana!« je na stolpu pravilno vzkliznil učencek, ki ni mogel pojmiti zemljevida. Prvi izlet na Pohorje mu je razkril veliko »skrivnost«.

»Turistiko« merijo otroci s pohorskim merilom. Saj so si v osnovni šoli po prvem pohorskem izletu želeli kar na — Triglav, češ — saj smo dobri turisti!

V resnici ne dela pohorska tura deci nikakih težkoč in so v letošnji sezoni prispeli na vrh celo — prvošolčki, tu in tam celo 4—5letni fantiči, pa tudi — dečki. Seveda brez vsake pomoči! S tem pa ni rečeno, da vzpenjače ne bo treba graditi. Nasprotno! Potrebna je vsekar in to posebno za — odrasle, ki radi štedijo svoje sile in moči. Deca pa je dokaj radodarna in še celo po vrhu namesto počitka teka in skače, nazaj pa si izbere najbolj strmo pot, saj ji je celo »lovška pot« od Bolfenka v Pekre preveč — položna. Oj, ta dečja razbrzdanost!

Planinske koče mladina posebno ne mara, kakor tudi kočam deca ni dobrodošla. Otroška nemirnost in planinska razigranost nervirajo gorske tihote najraje goste in upravnika, ki mu ne dafo dosti izkupička. Saj si deca »prinese« v nahrbtniku domačih dobrot — več kot preveč. Krika in vika pa toliko!

Razočaranje so doživeli letos šolski izletniki pri Sv. Bolfenku, kjer so morali plačevati liter navadne studenčnice po 1 Din, češ da morajo vodo dovažati od nižje ležeče kapelice, oddaljene četr ure! Ker takšni izdatki za izlet niso bili predvideni, niti ni bilo učitelju to dejstvo znano, je moral večinoma sam prevzeti stroške za vodo nase. Radi razglednosti je pri kapelici celo prepovedal pitje, češ — pri Bolfenku dobite dovolj vode. Res

so dobili okrog 20 litrov, seveda za 20 Din! Pač pa v prihodnje Sv. Bolfenk ne bo več privabil šolskih izletnikov! Slaba reklama za tujski promet, ako se iščejo viri dohodkov pri — vodi!

Vse drugače so bili sprejeti šolski izletniki v neki vasi na Kozjaku, ki si sicer še ni pridobil mnogo naklonjenih gostov. V vaški gostilni so jim postavili na vrt 2 škafo vode, da jim ni bilo treba k oddaljenemu studencu, po 50 para so dobili velike kose domačega kruha, kar je bila za mestno otročad »specijaliteta«, za obed pa veliko porcijo »šmarina« s solato za cela dva dinarja. Značilno, da v tem kraju tujkega prometa v večji meri še ne poznajo. Umevno, da je izredna uslužnost in gostoljubnost vplivala na deco kar najbolje. Z veseljem in zadovoljstvom pripovedujejo doma o lepotah obmejnega Kozjaka in o »dobri postrežbi«. Prav gotovo si bodo naši mali planinci zapomnili to za — čase bodoče...

Nedvomno so šolski izleti velikega pomena za bodočnost našega planinarstva. Ako se v mladini že v zgodnji mladosti vcepi ljubezen do naših planin, jim bo ostala zvesta do groba. V nasprotnem slučaju si bo poiskala pozneje razvedrilo raj po veseljah in vinotočih...

Tega se jasno zavedajo drugi narodi, ki posvečajo vso skrb mladini ne samo v šoli, ampak tudi izven nje. Planinska in druga društva snujejo mladinske odseke, ki prireajo izlete pod vodstvom izkušenih vodnikov, vpoštevajo se posebno ekonomični moment prehrane in taborenja.

Pri nas so sicer z vso vnemo na delu skavti in podobne organizacije, pa tudi Sokolci prireajo večkrat skupne izlete. Druga društva (razen delavskih) se za mladinski naraščaj še ne brigajo. Sicer je že pred leti v osrednjem odboru SPD vzklila misel mladinskih odsekov. Ideja očitno ni našla odmeva. Razvoj časa pa odločno kliče:

Skrb za mladino nad vse!

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 18. junija. Zaprt.
Petek, 19. junija. Zaprt.
Sobota, 20. junija ob 20. uri »Evangelinik«, ab. B+C. Kuponi. Zadnja glasbena predstava v sezoni.

Zadnja glasbena predstava v letošnji sezoni bo v soboto, 20. t. m. Pela se bo Kienzlova opera »Evangelinik«, ki se je uvrstila med letošnje najboljše glasbene vprizoritve. Opozorjamo na to poslednjo predstavo, pri kateri sodelujejo trije gostje.

Sokolska nedelja v Rušah

Sokolsko društvo Ruše bo imelo v nedeljo, dne 21. junija svoj letni telovadni nastop, združen z veselico in srečolovom. — Društvo si je lansko leto postavilo svoj društveni dom, radi česar je prišlo v težak gmotni položaj. Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo, ki je že od nekdaj rado prihajalo v Ruše na narodne prireditve, iskreno prosimo, da pohiti na ta nastop v čim večjem številu in tako pripomore k moralnemu uspehu, ki naj da pobudo nad 200 domačim telovadcem za nadaljnjo delo.

Baugova bolezen pri človeku in govedu.

Pod tem naslovom je izšla zopet nova knjiga g. docenta dr. Ivana Matka, tokrat v založbi g. L. Schwentnerja v Ljubljani in v tisku Ljudske tiskarne v Mariboru. Pisatelj je knjigo poklonil Zdravniškemu društvu v Nici povodom svojega imenovanja za dopisujočega člana tega društva. Na krog 120 straneh obravnava znanstvenik pojav pri nas doslej še žal veliko premalo uvaževane bolezni nalezljivega izvzrenja pri govedu in okužbe živali in človeka z Baugovim bacilom ter daje zdravnikom, živinozdravnikom in nacionalnim ekonomom na razpolago dragocen material za študij in tudi za način zatiranja te bolezni. Knjiga je opremljena tudi z več dobro uspelimi slikami.

Mariborski in dnevni drobiž

Tujski promet, radio in narodni moment

Prejeli smo: Mnogo pišemo o velikih koristih tujkega prometa, radia itd. Prav! Toda videti moramo kot dobri opazovalci tudi nekaj slabih strani in jim priti vokom. Evo:

Na važnih prometnih krajih v Mariboru in sosednih občinah imamo radioaparate, menda radi tujkega prometa. Po cele ure in dneve odmevajo iz njih skoro sami nemški govori, pesmi itd. Človeku se včasih zdi, kakor da je kje blizu Dunaja ali Gradca. »Mein liebes Wien, mein schönes Wien!« in podobno odmeva neprestano po celi dolinici ob nedeljah in praznikih in tudi med tednom, kakor da so šetalci tam kar samo iz Avstrije in Nemčije. Seveda je mehka jugoslovenska duša za vse čudovito sprejemljiva...

V naša javna zabavišča spadajo predvsem jugoslovenske pesmi, naša glasba, naša beseda, da se naslajamo ob svoji umetnosti, ki naj tudi tujcu kaže, kakšna je naša pesem, kakšne so naše navade, kakšni smo. Priznavamo vse napore za razvoj tujkega prometa in jih spoštujemo. Toda kdor bo pri nas z raznimi napravami iskal in pričakoval dobička samo od tujcev, se bo hudo ukanil. V prvi vrsti je odvisno blagostanje — v kolikor moremo danes o tem govoriti! — odnosno eksistenca vseh, ki so odvisni od tujkega prometa, vendarle na prebivalstvo mesta, ki je glasom popisa prebivalstva vendarle po ogromni večini jugoslovensko, slovensko. Temu pa treba v radiju in drugod nuditi v prvi vrsti to, kar ustreza jugoslovenskemu narodnemu in državnemu edinstvu: slovansko, zlasti jugoslovansko glasbeno in drugo umetnost in zabavo! Zakaj vsi nasprotni pojavi niti najmanj ne koristijo tujskemu prometu, pač pa škodujejo ugledu in veljavi našega naroda in države ter smešijo jugoslovanski značaj države in naše pokrajine med tujci in med nami.

Občine in višje oblasti so dolžne, da čuvajo naš ugled!

Zaključek družinske tragedije pred malim senatom

Včeraj je stal pred mariborskim malim senatom 69letni posestnik Jurgec Mihael iz Zgornje Pristave pri Ptuj, ki je bil obtožen, da je zaklal dne 6. aprila svojega sina Ivana.

Na usodni dan je položil sin Ivan v svoji nebrzdani jezi roko na svoje starše. Pri tem je tako pretepel svojo že ostarelo mater, da je padla v nezavest. V trenutku, ko se je zgrudila na tla, je stopil v sobo oče Jurgec Miha. V rokah je držal krušni nož. Stopil je k sinu ter ga resno posvaril. Mladi Jurgec pa ga je namesto odgovora udaril dvakrat s pestjo tako silno v obraz, da se je stari mož sesedel na tla. Medtem se je oče dvignil od tal. Ko je vstajal, je skočil proti njemu nevhvaležni sin, da bi ga znova udaril. V tem pa se je že zgrudil na tla, ker mu je oče zadal dva sunka z nožem v trebuh. Poškodbi sta bili tako hudi, da je Ivan tri dni pozneje podlegel.

Pri razpravi, ki jo je vodil deželni sodni svetnik Zemljič, je starček zagotavljal, da se ne more spominjati, kako je izvršil krvavo dejanje. Sodišče je upoštevalo njegovo izpoved ter ga oprostilo.

Petletnica mežiške podružnice SPD.

Podružnica Slovenskega planinskega društva »Peca«, Mežica-Črna bo proslavila 4. in 5. julija t. l. svoj petletni obdobje, združen s Ciril in Metodovo proslavo na Peci ob državni meji. Dne 4. julija bo pešizlet na Peco iz Črne, Žerjava in Mežice. O mraku zažiganje velikih kresov ob državni meji, umetni ogenj in koncert rudniške godbe iz Mežice. Dne 5. julija pa bo ob 9. uri sveta maša pred Uletovo kočo s sodelovanjem rudniške godbe. Po maši koncert godbe pod vodstvom kapelnika g. Antona Skačiča. Za prenočišče bodo postavljeni številni šotori in tudi za prehrano bo poskrbljeno. Podružnica se obrača na vse slovenske planince s prošnjo za čim številnejšo udeležbo.

Sprejem v Pletarsko šolo v Ptuj

Pletarstvo more nuditi kot domača obrt mnogim lep zaslužek, posebno takrat, ko kmetijsko delo počiva. S to obrtjo so pa dani življenjski pogoji tudi vsem onim osebam obojega spola, ki vsled svoje pohabljenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj odvisen le od milosti svojcev, javnosti in občin. Pletarska šola v Ptuj ima predvsem namen, izvežbati praktično in teoretično, v pletarstvu in vrboreji, učence in učenke, ki so uspešno dovršili osnovno šolo, in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pa pomaga po dovršeni dveletni učni poti tudi do zaslužka, ako ne bi mogli pletarstva izvrševati na svojih domovih. Šolsko leto se bo pričelo 1. septembra 1931. V prvi letnik se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo. Prijave se lahko izvršijo predhodno, in morajo vsebovati: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. izjavo staršev (varuha), s katero se zavezujejo vzdrževati gojenca. Šoli je priključen internat, ki je v Dijaškem domu v Ptuj. Pridnim, ubožnim učencem se bodo po možnosti izposlovale mesečne podpore. Vsi učenci pa prejmejo vse šolske potreščine v šoli brezplačno. Prijave je vpslati najkasneje do 15. avgusta t. l. Vsak prijavljenec prejme pismeno rešitev. Podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

Elektni lepaki

Se se včeraj pojavili po mariborskih ulicah. Pozornost vzbujajo velika številka 10, ki kaže, da prireja Mariborska Sokolska župa dne 28. in 29. t. m. svoj 10. torej jubilejni župni zlet. Zato ga je zvezala s posebnim aktom, namreč z razvitjem župnega prapora.

Pozdrav Češkimi Sokolom.

Mariborska sokolska župa je sprejela obvestilo, da potuje 22. junija večja skupina članov in članic Češke obce Sokolstva na zlet jugoslovenskega Sokolstva v Splitu. Češkimi Sokolom bodo mariborski Sokoli priredili slovesen sprejem, ki bo 22. junija ob 14. uri na Glavnem kolodvoru.

Četrtek Petek kabaretni večeri Velika kavarna

Aretacije.

Včeraj je imela policija precej dela ter je bilo izvršenih sedem aretacij ter vloženih 15 prijav. Med aretiranimi je tudi dobra znanka policije Filomena R., ki je snoči okoli polnoči zbudila s svojim vpitjem skoro polovico Smetanove ulice. Da je bil trušč še večji, je pričela razbijati šipe na spalnici svoje matere, s katero živi v večnem prepiru, dokler jo niso domačini prepadli, nakar je bila aretirana. — Neki posestnik iz Slovenje vasi, z možatim imenom Lovrenc, pa se je tako nabral vinskih kapljice, da je obležal na cesti ter se zbudil šele pozno v jutro v policijskem zaporu.

Nesrečen pade.

Pri povratku v Studence je padla na vogalu Pristaniške ulice ob Bregu 48letna zasebnica Seibt Stefanija tako nesrečno, da se je hudo pobila nad levim očesom. Rešilni oddelek ji je nudil prvo pomoč.

Se danes in jutri

Vam je dana možnost, da si nabavite srečke, da si zasigurate bogastvo — srečo! Vsak je sam svoje sreče kovač! Zato ne zamudite! — Srečke dobite še danes in jutri v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

S strehe je padel.

Nastavljenec kleparskega podjetja 1. Riha na Koroški cesti — 25letni Makso Meršnik je med delom pri žlebih na neki stavbi padel s strehe v precejšnjo globoko. Pri padcu je zadobil samo občutne poškodbe na nosu. Po prvi pomoči v splošni bolnici so ponesrečenca odustili v domačo oskrbo.

Nove smernice moderne avijatike

PISMO IZ SREDIŠČA NEMŠKEGA ZRAKOPLOVSTVA.

Stolica za dinamiko in zrakoplovstvo na tehniški visoki šoli v Pragi je priredila znanstveno ekskurzijo pod vodstvom dr. ing. Lindnerja v Nemčijo — z namenom, seznaniti se z obratom in delom sodobne avijatike v Nemčiji.

Ako gledamo razvoj naše zrakoplovne industrije ter ga primerjamo s češko, moramo pač ugotoviti dejstvo, da nam ČSR ne prednjači le v gospodarskem oziru, ampak da obsega celo armado znanstvenikov, ki hočejo v svoji domovini dvigniti zrakoplovstvo na nivo inozemstva, Nemčije, Francije, Amerike in Anglije. Ko pa prestopimo tla Vltave in preidemo v tok Labe, tedaj opazimo popolnoma druge smernice, samostojne, ustvarjene na podlagi desetletnih raziskovanj. Iz Leipziga nas električni brzovlak z 90 km brzine v dveh urah pripelje v Dessau — središče nemškega zrakoplovstva, v tvornice prof. Junkersa.

Junkers, Dornier in dr. s pomočjo eksperimentalnih laboratorijev v Göttingenu, kjer smo tudi bili gostje, so ustvarili nove smernice moderne avijatike. Velike dvorane zrakoplovnih delavnic obsegajo montažo novih ploskev najrazličnejših tipov, med njimi je tudi G 31, ki je tudi posetil Beograd, zračni kolos s štirimi motorji po 500 KS ter kabino za 50 ljudi. Poleg njega je najnovejši tip hidroplana z zračno hlajenim motorjem, potem nova poštna letala ter končno je v delu letalo za polet v stratosfero.

Novost je pač neprodušno zaprta kabina za pilota in spremljevalca, ki bode ta poizkusila se povzpeti preko 10 km cone.

Zanimivo je hitro poštino letalo, z inozemskim zračno hlajenim motorjem, ki zmore napraviti 280 km na uro, v normalnem poletu, tudi za slučaj strateških potreb! Končno je vzorec največjega Junkersovega vele letala s kabinami, kot na ladji, hidroplan D 2000 — letalo bližnje bodočnosti. Tvornice imajo veliko lastno letališče, kjer se tudi vsa letala preiskujejo.

Obrat v gradnji motorjev ne zостаja v zanimivosti za gradnjo letala samega. Omeniti treba vsekakor novi Junkersov Diesel-motor za zrakoplove, ki je tudi že absolviral svoje poizkusne polete ter dokazal veliko prednost pred današnjim bencinskim motorjem, in sicer v skoraj 40% manjši uporabi goriva (uporablja se namreč surovo olje), cenejšem obrotu, enostavnejši pažnji ter večji sigurnosti proti ognju. Motor ima težo 600 kg ter zmore 700—800 KS!

Nemčija pripravlja velikopotezne načrte, pokazati hoče svetu zopet svoje delo. Junkersove tvornice bodo zopet presenetile svet z novimi izumi.

Polni novih izkušenj smo preko Halle se še ustavili na higijski razstavi v Draždanih, kjer je tudi paviljon — Jugoslavije.

Boris Cijan.

Tedne in tedne med življenjem in smrtjo

Pred mesecem dni je bil obsojen na smrt 52letni agent zavarovalne družbe William Herbert Wallace radi uboja svoje žene, pred par dnevi pa ga je liverpoolsko sodišče oprostil vsake krivde ter ga pustilo na svobodo. To je prvi slučaj v zadnjih dvajsetih letih, da je angleško sodišče preklicalo kakšno smrtno obsodbo.

Srečen, s smehom na ustih je zapustil Wallace sodno palačo v spremstvu svojih prijateljev. Poslednje dni je preživel v celici na smrt obsojenih ter čakal na izvršitev kazni. Njegov slučaj je bil sledeči: Ko se je 20. januarja t. l. vrnil domov, je na svoje nemalo začudenje našel vrata svojega stanovanja odprta. Takoj se je vzbudil v njem sum, da nekaj ne more biti v redu in res je našel, stopivši v sobo, svojo ženo mrtvo v mlaki krvi. Povsod je vladal silen nered, vse je bilo razmetano in odprto, mnogo pokradeno, med drugim tudi obleke pokojnice. Wallacejeva žena, ki ji je bilo 50 let, je bila ubita s sekuro po dolgi borbi v razbojnikom. Takoj je obvestil policijo, toda čez dva dni je bil on sam aretiran radi suma, da je izvršil zločin. Okovali so ga v verige ter odpeljali v zapor. Življenje mu je rešil nek telefonski razgovor na večer, ko se je izvršil zločin. Wallace je kot navadno tudi ta večer odšel v kavarno, da se sestane s prijatelji. Natakari, ki ga je poznal kot starega gosta, mu je sporočil, da ga neki gospod po imenu Qualtrough kliče, naj se javi takoj na označeni naslov v East Liverpoolu. Wallace je vprašal natakarija o podrobnostih tega človeka, ker pa mu natakari ni vedel o njem ničesar povedati, se je poslovil od prijateljev ter odšel. Spotoma je srečal nekaj svojih znancev, ki jim je pripovedoval, kako ga je neki nepoznan človek telefonično poklical in da je namenjen tja, da vidi kaj je na stvari. Na označenem mestu ni bilo nikogar, zato se je Wallace takoj napotil proti domu, kjer se mu je nudil že opisani strašni prizor. Njegova nedolžnost se je izkazala s pričanjem natakarija, njegovih prijateljev in znancev, ki jih je spotoma srečal in jim pripovedoval o tajinstvenem telefonskem pozivu. Toda policija vseeno ni verovala zagovoru Wallaceja. Ker je telefonski poziv prišel iz neke javne govorilnice, je bila

mnenja, da se je samega sebe poklical, ter pri tem izpremenil glas, da ga natakari ne spozna. Sum je še bolj potrdilo dejstvo, da je prišel par minut po tem v kavarno in ker je govorilnica par korakov oddaljena. Za razpravi, je bilo torej najvažnejše, da se ugotovi čas, ko je Wallace prišel v kavarno. To pa vsled tega, ker se je moralo ugotoviti, dali je imel toliko časa, da je prišel peš od govorilnice do kavarne. Wallace se je zagovarjal s tem, da je bil telefonski poziv samo pretveza, s katero ga je zločinec zadrževal izven doma, on pa je medtem nemoteno izvršil svoj strašni načrt. Zelo važne za njega so bile okolnosti, ki so govorile v njegovo korist, da sta živila zakonca Wallace v najlepši zakonski slogi skozi dolgih 30 let in da ni imel niti najmanjšega vzroka za to, da izvrši ta zverinski zločin. Z druge strani zopet ni mogla policija niti najmanje sumiti, kdo bi bil oni, ki je izvršil, in zakaj je izvršil zločin nad gospo Wallace. Policija je uvedla vsestransko preiskavo o privatnem življenju žrtve, toda ni se ji posrečilo izslediti človeka, ki bi imel le najmanjši interes na tem, da jo ubije. Wallace je bil proglašen krivim in obsojen na smrt. Neko nedeljo je velika skupina meščanov javno molila v cerkvi, naj bi Bog pomagal Wallaceju, da dokaže svojo nedolžnost. Pred apelacijskim sodiščem je trajala razprava dva dni. Wallacejev zagovornik je obtožil liverpoolsko policijo pred sodiščem, češ da je ona kriva, ker je priče prisilila, da so govorile proti obtoženemu. Končno je predsednik apelacijskega sodišča razglasil, da sodišče ne more izreči krivde. Wallace je smrtno blede za par minut zapustil dvorano ter odšel v svobodo...

Gasilstvo na Češkoslovaškem.

Zveza češkoslovaških gasilskih društev je izdala nedavno statistiko za leto 1930. Gasilska društva v ČSR so imela v tem letu 291.298 članov (281.858 moških, 7700 žensk, 1653 mladine). Samaritanskih postaj je bilo 6412 z 29.990 samaritanci. Organizacija je razdeljena v pet pokrajinskih zvez, ki obsegajo 297 žup z 9814 gasilskimi društvi. Društva imajo 14.111 ročnih in 1696 motornih brigad, dolžina vseh cevi znaša 3159 kilometrov.

Sokolstvo

II. nastop Sokola Maribor I.

Sokolsko društvo Maribor I priredi v nedeljo, dne 21. junija ob 16. uri svoj II. javni nastop na letnem telovadišču v inženjski podoficirski šoli s sledečim sporedom: 1. Proste vaje, ženska deca, 2. Vaje s puškami, vojaki 45. peš. puka, 3. Igre, moška deca, 4. Telovadba na orodju. Med odmorom bo izvajal dijaški oddelek moškega naraščaja predstavo »Rabota«. 5. Zletne proste vaje za Prago, članice, 6. Zletne proste vaje, člani, 7. Zletne proste vaje, žen. naraščaj, 8. »Oj leti, sivi Sokole!«, inž. podoficirska šola. Po končanem sporedu tekma v »odbojki« med člani in dijaško četo. Godba vojaška.

P. I zlet slovenjgoriškega okrožja.

V Sv. Lenartu v Slov. goricah se bo vršil v nedeljo 21. t. m. prvi zlet slovenjgoriškega sokolskega okrožja. Delo naših sokolskih edinic smo videli pri njihovih društvenih nastopih v letošnji pomladi. Naš okrožni zlet pa bo prva velika manifestacija sokolske misli v zapadnih Slov. goricah. Pokazal bo brezdvomno, kako čvrsto se je že zasidralo sokolstvo med našim prebivalstvom tu ob severni meji. Prevažne in nad vse pomembne so naloge naših vrlih sokolskih čet, kajti v njih se goji prava narodna in državljanska samozavest. Mnogokje še namreč strašijo duhovi narodne nezavednosti in popolne brezbriznosti za življenje z našo državo.

Pozdravljeni bratje in sestre, ki boste prihite v nedeljo v St. Lenart! Z našim zletom pokažimo svetu, da smo trdno odločeni visoko dvignili sokolski prapor in ponesti ga v poslednjo slovenjgoriško naselje!

Nastop v Sv. Urbanu pri Ptuj.

Sokolska četa Sv. Urban pri Ptuj priredi dne 21. junija 1931 ob 15. uri svoj javni društveni nastop ob sodelovanju domače sokolske godbe. Nastopajo vsi članci domačega Sokola ter matičnega društva Ptui. Po telovadnem nastopu prosta zabava.

Sport

Mednarodne rokoborbe

so včeraj potekle sledeče: Bognar (Madžarska) je po lepem boju v 18. minuti premagal Pecasca (Rumunija). Rezultantni boj med Saksoncem Frankom in Orszowskim (Poljska) je po težki borbi po 46. minuti končal z zmago Poljaka. Tretja borba Tom Sayer:Čontas je po 25 minutah ostala neodločena.

Danes nastopijo: 1. Tom Sayer:Belič, 2. Bognar-Krajčević, 3. Orszowsky:Pecascu (odločilna borba).

Mednarodni lahkoatletski miting v Mariboru.

V nedeljo, dne 21. junija ob 9. dopoldne priredi SK Železničar lahkoatletski miting z mednarodno udeležbo.

Prireditelj se ni ustrašil denarnih žrtev, da nudi občinstvu res nekaj prvostvrskega. Tako bomo videli v nedeljo na startu atlete graškega GAKa in sicer avstrijskega rekorderja na 1500 m Pugla, znane internacionalce Helfricha (rezultati na 100 m 11", skok v daljavo 6.85 m), Kamputscha (met krogle 13.80 m, met diska 38—40 m), ter Umfahner-a (skok v višino 1.87 m). Iz Ljubljane prispeta polnoštevilni ekipi Ilirije Primorja. Med njimi Oroszy, Zupančič, Jeglič, Šporn, Perović, Žorga, Krevs, Putinja, Kovačič in drugi. Pričakujemo tudi udeležbo atletov iz Zagreba.

Domači klubi Maribor, Rapid, Maraton kot tudi prireditelj sam bodo postavili svoje najboljše atlete. Vodstvo mitinga bo v rokah preizkušenih sportnikov in je brezhiben potek prireditve v naprej zajamčen.

Jugoslavija: Rumunija.

Dne 28. t. m. se bo odigrala v Zagrebu odločilna tekma za balkanski pokal. Srečali se bosta Jugoslavija in Rumunija. Savezni kapetan JNSA g. Simonovič je za to tekmo sestavil sledeče moštvo: Mišelčič, Ivković, Mikičič, Arsenijević, Fremrl, Marušič, Tirančič, Marjanovič, Hitrec, Lemešič, Zečević.

Concordia: Ilirija.

V Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 21. t. m. tekma za državno prvenstvo med zagrejsko »Concordio« in »Ilirijo«. Kot sodnik je delegiran g. dr. Planinšek iz Maribora.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. se vrši na igrišču ISSK Maribor prvenstvena tekma mladine ISSK Maribor:SK Rapid. Službeni odbornik g. Nerat. — Tačnik. Sestanek tekmovalcev za srednješolsko plavalno prvenstvo bo jutri v petek, dne 19. t. m. ob 18.30 pri Zamorcu. Istotam bodo razdeljene brezplačne vstopnice za tekmovalce.

ISSK Maribor mlad.:SK Železničar mlad. Drevi ob 18.30 se odigra na igrišču ISSK Maribor prijateljska tekma ISSK Maribor mlad.:SK Železničar mlad.

SK Železničar

prosi odbore klubov ISSK Maribor, SSK Maraton in SK Rapid, da pošljejo svoje zastopnike k sestanku radi mednarodnega lahkoatletskega mitinga, ki se bo vršil v petek ob 20. uri v kavarni Astoria.

Kongres naših izseljeniških organizacij

Koncem meseca se bo vršil v Beogradu prvi kongres naših izseljeniških organizacij, ki se ga bo udeležilo okoli 200 delegatov raznih naših organizacij iz Zedinjenih držav. Ob tej priliki je zanimivo pregledati stanje organiziranosti našega življa v Ameriki, ki ga je po statistikah od 750.000 do enega milijona duš. Od tega je kakih 650.000 Hrvatov, 200.000 Slovencev, ostali so Srbi. Večina teh izseljencev živi od ročnega dela, le malo med njimi jih je, ki se preživljajo z drugimi opravili. Sorazmerno s tem je tudi višina prihrankov teh izseljencev, ki variira od 10 do 15.000 dolarjev.

Naši izseljenci imajo 15 centralnih podpornih organizacij, od katerih jih odpa-de 9 na Slovence. Skupno imajo te organizacije okoli 275.000 članov in sicer 185.000 odraslih in 88.000 podmladka. Imovina teh osrednjih organizacij znaša, ne vpoštevuje premoženja njihovih podrejenih društev, nad 18 milijonov dolarjev.

Lepo je razvito tudi prosvetno življenje med našimi izseljenci, ki imajo 65 pevskih, 50 dramatskih, 20 sokolskih in kakih 25 tamburaških društev. Poleg teh strogo prosvetnih organizacij imajo društva za vzdrževanje narodnih domov, ki jih je okoli 300. Nekateri izmed njih so prav krasne stavbe, kakor narodni dom v Clevelandu, St. Louisu in Los Angelesu. Zelo delavna je tudi Slovenska ženska zveza z nad 3500 članicami. Izseljenci imajo tudi dve večji banki in sicer v Clevelandu in Newyorku ter okoli 25 stavbenih in posojilnih zadrug, ki imajo zelo velik promet.

Močno je razvit tudi tisk naših izseljencev, ki izdajajo 40 raznih listov, med njimi osem dnevnikov. V slovenščini izhaja 14 listov, v hrvaščini 19 in v srbskem jeziku 5. Za mladino, ki je že ameriško oritentirana, pa izhajata dve angleško pisana, a v našem duhu urejevana lista. Poleg tega izhaja še 10 mesečnikov in ilustriranih magazinov.

V prve početke naseljevanja našega življa v Ameriki sega tudi organizacija cerkvene službe. Vsega skupaj je v Zedinjenih državah 31 hrvatskih katoliških župnij, 30 srbsko-pravoslavni, 33 slovensko-katoliških, 2 grško-katoliške in 10 katoliško mešanili.

Mnogo pažnje posvečajo prosvetne organizacije našemu šolstvu. Tako je 17 hrvatskih, 19 slovenskih in 12 srbskih šol z 237 učitelji in nad 15.000 učenci.

Cela Rusija preprežena z zračnimi zvezami.

V tem letu bodo zvezani v SSR vsi važni centri z zrakoplovnimi in poštanimi linijami. Izmed teh linij so najvažnejše: Lenjingrad — Moskva — Vladivostok, Moskva — Lenjingrad, Moskva — Taškent, Moskva — Habarovsk, Moskva — Harkov — Baku, Irkutsk—Jakutsk, Habarovsk — Petropavlovsk na Kamčatki, Baku — Taškent (preko Kaspiškega jezera), Lenjingrad — Murmansk, Moskva — Minsk, Moskva — Kijev — Odesa, Kijev — Odessa, Kijev — Harkov i t. d. Cene voženj z aeroplanom bodo približno odgovarjale cenam drugega razreda brzovlaka.

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

185

»Kdo ste?« jih je vprašal.

»Trije rokovnjači z Dvora Čudežev,« je odgovoril eden izmed trojice smelo.

In res je ta odgovor presenetil krvnika; odkritosrčnost teh ljudi ga je navdajala z instiktivnim spoštovanjem. Toda zamrmral je:

»Preklicano se Vam mudi seznaniti se z menoj! Še prezgodaj mi pridete v roke! Kaj želite od mene?«

»Povedati vam hočemo nekaj, kar vas mora jako zanimati... upamo seveda, da poplačate našo vmeno s par srebrnjaki.«

»Hm! Kakšna je vaša stvar?«

»Ne moremo je povedati, preden se ne domenimo zaradi plačila. Vedite samo, da ste v nevarnosti, da izgubite svojo službo... Ako ne izveste tega, kar smo slišali prav slučajno, bo imel Pariz jutri drugega krvnika.«

Mož, ki je govoril tako odločno, je gotovo že poznal v naprej, kak učinek bodo napravile njegove besede na mojstra Leduja. Krvnik, ki res ni bil nikak babjek, niti pijanec, niti igralec, pač pa se je lahko hvalil z vsemi vrlinami, ki dičijo poštenega moža, je imel samo eno občutljivost: strasno se je zavzel za svoj posel. Božal je svojo zbirko sekir, tako nežno kakor le more božati skopuh svoje zlato. Ledu bi bil umrl tisti dan, ko bi mu vzeli njegovo krvniško službo!... Kadar je stopal v izprevodu kakega obsojenca s sekiro na rami ter opazoval po strani drhtljaje groze, ki so stresali množico, je čutil v dnu svoje duše nekaj zmagozlovnega — čustvo, ki se ni izražalo z nikakim zunanjim znakom, a je bilo zato tem močnejše in globlje.

Besede, ki jih je izrekel neznanec, so prestrašile mojstra Leduja tako, da je prebledel za svojo linco.

Kaj je bilo tako opasnega na vse zadnje? Saj ni bilo česa ukrasti v njegovi hiši. Pa tudi odkritost neznanca, ki je govoril, je bila napravila nanj simpatičen utis.

Mojster Ledu se je obotavljal nekaj trenutkov, momljaše sam pri sebi zamolkle kletvice, nato pa se je zdajci odločil, odklenil in dejal:

»Vstopite!«

Trojica je storila po njegovem vabilu. Krvnik je zaprl vrata in se ozrl še enkrat nezaupno nanje.

»Reči vam moram, da pri meni ne dobite ničesar, ako iščete plena, razen kak temeljiti sunek z bodalom — če so vaši nameni slabi!«

»Pomirite se, mojster,« mu je odgovoril tisti, ki je

govoril že prej, »slabega namena nimamo prav nobenega.«

Nato je spustil krvnik svoje tri goste v veliko sobo, kjer je gorela namesto sveče smolnata trska.

Ti trije rokovnjači so bili Manfred, Kokarder in Fanfar.

Po kaj so prišli h krvniku?

Kokarder je bil povedal Manfredu, kakšen je bil njegov pogovor s hlapcem mojstra Leduja. Ko je prišel do menih, ki ga hlapec ni hotel imenovati, je ugenil Manfred takoj, da je mislil Ignacija de Lojola. Kdo drugi pa bi mogel biti tak zaklet sovražnik Lantnejev, ako ne on, ki je bil pogubil Doleta — on, kateremu je bil zadal Lantne smrtnonevarno rano?

Manfred je spoznal, da je njegov prijatelj neresljivo izgubljen.

Toda energija njegovega značaja je bila tolikšna, da je vseeno sklenil poizkusiti kaj.

Kaj poizkusi, tega sam ni vedel.

Duša mu je zamirala in ves zbežan nad bližnostjo usodnega dogodka, se je spuščal dolgi dve uri v načrte, ki jih je zametaval po vrsti, kakor so se mu porajali.

Prišel je večer.

Manfred niti ni videl, v kateri ječi je Lantne zaprt. Prehodil je še enkrat vso zjutranjo Kokarderjevo pot, a tudi njemu ni bila sreča mila.

Kmalu je napočila noč.

Le par ur je še ostajalo Lantneju do trenutka, ko ga privedejo na morišče...

In tako se je Manfred spomnil krvnika.

Da! Če je mogel kdo na svetu dati gotovo pojasnilo, ga je mogel dati krvnik!...

Manfred ni trafil časa s tem, da bi bil tehtal svojo misel, ko se mu je zasvetila v možganih. Povedal jo je takoj Kokarderju in Fanfarju, ki se nista genila od njega.

In tako se je zgodilo, da so proti polnoči vsi trije potrkali na vrata mojstra Leduja.

Kakor hitro jih je spustil v veliko sobo, se je obrnil Manfred h krvniku.

»Mojster,« mu je dejal, »predvsem vam moram povedati, da sem vas nalagal, samo da ste nam odprli vrata. Nič ne preti vaši službi; in če ji kaj preti, je meni neznano...«

Čudna reč. Namesto, da bi se stemnilo ob teh besedah, se je krvnikovo obličje razlasiilo — kakor se pač more razlasiiti kak temen obraz. Mojster Ledu je bal, da preneha biti pariški krvnik; in gotovost, da so ga varali, mu je olajšala srce.

»Ako bi imel čuteče srce, bi dejal, da sem prišel z namenom, da ga poizkusim geniti... tako pa vas rajši opozorim na vašo korist... V dveh urah zberem tisoč srebrnjakov. Ponujam vam jih.«

»Za kaj?«

»Za to, da mi poveste, v kateri pariški ječi je mož, ki ga imate obesiti jutri zarana... čez par ur.«

»Lantne?«

Krvnik je ostal resen.

»Ni mi potreba denarja,« je dejal. »Saj ne porabim niti četrtine tega, kar zaslužim.«

Manfred je prebledel.

Videl je, da se krvnik ne da podkupiti.

Njegova poslednja nada se je zrušila v nič.

»Torej,« je rekel. »Vi ne marate...«

»Smešni ste,« je dejal krvnik naglo in osorno. »Radi bi izvedeli, kje sedi človek, ki je obsojen na vešala. Radovedni ste za to, ker ga hočete rešiti. A v ta namen se obrnete do mene!«

Z blodnjico je pomeril Manfred krvnika.

Ledu je šel brez naglice k steni, snel eno izmed svojih sekir in rekel na to:

»Ne bojim se vas, niti če bi vas bilo deset namesto treh. In tudi, če bi se vam posrečilo, zvezati me in bi me položili na natezalnico, ne bi zinil besedice, ako bi hotel molčati... Samo enkrat sem se dal zapeljati č-bičku! Le enkrat sem se izneveril svoj dolžnosti... In trpel sem preveč, da bi storil ta greh še enkrat.«

Vse obličje krvnika se je izpremenilo med temi besedami. Kakor mračno in živinsko je bilo sicer, čudna bolest in plahost ga je pokrila nenadoma.

In Manfred ga je slišal mrmrati:

»Oh, moje noči brez spanja!... Oh, kako me preganja slika ženske, ki sem jo obesil... ne da bi imel pravico do tega... ker ni bilo obsojena!...«

Manfred je slišal te besede, dasi so bile izgovorjene s tihim glasom.

Kakor blisk se je posvetilo v njegovi glavi.

V nagli sliki se je obnovil v njegovih mislih prizor pod monfokonskim vešali: težki voz, ki se je pomikal pred njim, in ženska, ki je otepala v krvnikovem naročju in kričala od groze...

Storil je korak proti mojstru Leduju, ki je stal ves zamišljen kakor da gleda z izgubljenimi očmi neka daljnega... morda ravno tisti strašni prizor!

»Mojster,« mu je dejal tik v obraz, »kako dolgo že niste bili na Monfokonu?«

»Kdo govori tu o Monfokonu?«

»Jaz!« je dejal Manfred. »Jaz, ki sem bil na Monfokonu nekega mrzlega večera ob začetku zime... Glejte, mojster. Bila je približno ista ura, kakor je zdajle...«

Krvniku se je izvilo zamolklo hropenje, ki je pri njem gotovo pomenilo stok. Ves prepadel je pogledal Manfreda...

»Noč je bila temna kakor oglje,« je povzel Manfred. »toda jaz imam dobre oči... Pripeljal se je voz, došel trudoma na vrh griča in obstal pod vešali... Z voza je stopil mož, vlekoč žensko za seboj...«

Modro galico
dobite v trgovini Murko, Meljska cesta 24. 1757

Iščem natakario
z večletno prakso, zmožno vseh gostilničarskih del. Nastop službe takoj. Naslov v upravi Večernika. 1758

Kroglasti kavožgalnik
za 5 do 7 kg vsebine ceneno na prodaj pri Ferdu Kaufmannu, specerijska trgovina. Maribor, Kralja Petra trg. 1759

Šivilja
išče službo prodajalke v kakoršnikoli trgovini. Naslov pove uprava lista. 1760

Pozor!
Zaradi opustitve lokala v Aleksandrovi cesti 24 prodam po lastni ceni 80 parov čevljev. 1751

Natakarski vajenec
se sprejme v kavarni »Astoria«. Dečki z meščansko-šolsko izobrazbo imajo prednost. 1763

Učenca
sprejemem za manufakturno stroko v Mariboru. Poizve se v upravi »Večernika«. 1756

Vstavljamo
v vsakem kraju provizijske zastopnike zavarovalne stroke. Ponudbe pod »Lep zaslužek« na upravo. 1755

Gostilničarskega vajenca
išče Nabavljalna zadruga, Rotovški trg 2.

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Damske nogavice
od Din 6.— dalje, damske nogavice svilen od Din 12.— dalje, damske nogavice za sport od Din 9.— dalje, otroške nogavice za sport od Din 5.— dalje. Igo Baloh, Maribor. 1750

Kovčke za potovanje
vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova c. sta 13. 1389

Ali že veste,
da pere »Triumf« Pavel Nedog ovrtnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

zastopniki se sprejmejo

Pet let je Zlatica že poročena, je ljubezniva, srečna mlada žena. Nekoč pa skrbni možek jo vprašuje, če novega perila potrebuje.

»Nikar ne!« — pravi Zlatica smehtaje — »prihranila denarce sem izraje in milo Zlatorog bo poskrbelo, da bo perilo dolga leta belo...«

Oj mila Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Odprodati hočemo več tisoč srajc, zato
14 dnevna reklamna prodaja perila po senzacionalno znižanih cenah
Morate si ogledati zalogo in primerjati cene!
Tovarniška zaloga perila
Jos. Karničnik, Glavni trg 11

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROŽIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.